

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (harmadik tanács)

2005. február 16. *

A T-142/03. sz. ügyben,

a **Fost Plus VZW** (székhelye: Brüsszel [Belgium], képviselik P. Wytinck és H. Viaene ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselek M. van Beek és M. Konstantidinis, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikkének (6) bekezdése alapján Belgium által közölt intézkedés megerősítéséről szóló, 2003. január 29-i 2003/82/EK bizottsági határozat (HL L 31., 32. o.) 1. cikkének megsemmisítése iránti kereste tárgyában,

* Az eljárás nyelve: holland.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (harmadik tanács),

a tanácskozás során tagjai: J. Azizi elnök, M. Jaeger és F. Dehousse bírák,

hivatalvezető: H. Jung,

meghozta a következő

Végzést

A jogvita ténybeli és jogi háttere

- ¹ Az Európai Parlament és a Tanács a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK irányelvének (HL L 365., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 13. kötet, 349. o.) célja, hogy összhangba hozza a csomagolással és csomagolási hulladékkal való gazdálkodásra vonatkozó nemzeti intézkedéseket, egyfelől annak érdekében, hogy megakadályozza azoknak a környezetre gyakorolt hatását, vagy csökkentse e hatást, ilyen módon biztosítva a környezet védelmének magas szintjét, és másfelől hogy biztosítsa a belső piac zavartalan működését, valamint megakadályozza a kereskedelem útjába állított akadályokat, és a verseny torzítását és korlátozását a Közösségen belül (1. cikk).

- 2 Ennek érdekében a 94/62 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése előírja:

„[...] a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket, hogy egész területükre kiterjedően elérjék az alábbi célokat:

- a) ennek az irányelvnek a nemzeti jogszabályokba foglalására előírt határidő elteltét követő öt éven belül a csomagolási hulladéknak legalább 50 és legfeljebb 65 tömeg %-át [helyesen: tömegszázalékát] hasznosítani kell;
- b) az általános célkitűzésen belül és ugyanezzel a határidővel a csomagolási hulladékban található csomagolóanyagoknak legalább 25 és legfeljebb 45 tömeg %-át [helyesen: tömegszázalékát] szükséges újrafeldolgozni, úgy hogy az egyes csomagolóanyagokra vonatkoztatva az újrafeldolgozott anyag mennyisége legalább 15 tömeg %-ot érjen el;

[...]”

- 3 Az irányelv azonban lehetőséget ad a tagállamoknak arra, hogy az abban meghatározott céloknál messzebb menjenek. 6. cikkének (6) bekezdése így rendelkezik:

„Azoknak a tagállamoknak, amelyek olyan programokat tűztek ki vagy kívánnak kitűzni, amelyek túlmutatnak az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott céloknál, és amelyek ennek érdekében megfelelő kapacitásokat biztosítanak a hasznosítás és az újrafeldolgozás céljára, megengedett, hogy e célokat a környezetvédelem magas szintje érdekében továbbra is kövessék, azzal a feltétellel, hogy az intézkedések nem okozzák a belső piac torzulását, és nem akadályoznak más tagállamokat abban, hogy eleget tegyenek ezen irányelv követelményeinek. A tagállamok erről tájékoztatják a Bizottságot. A Bizottság, miután a tagállamokkal

együttműködve ellenőrizte, hogy az intézkedések összhangban állnak a fenti megfontolásokkal, és nem képezik a diszkrimináció önkényes eszközét [helyes fordítás: nem képezik a tagállamok közötti önkényes megkülönböztetés eszközét] vagy a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozását, megerősíti az intézkedéseket.”

- 4 Végül, a 94/62 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése, valamint 21. cikke egyrészt meghatározza a tagállamok azon kötelességét, hogy azon intézkedések tervezeteiről, amelyeket az irányelv keretében kívánnak elfogadni, kötelesek a Bizottságot értesíteni, másrészt felállít egy, a tagállamok képviselőiből álló bizottságot, amelynek elnöke a Bizottság képviselője, és amely véleményt mond a Bizottság által hozzá benyújtott, meghozandó intézkedések tervezetéről.

- 5 A belga szövetségi rendszerben a 94/62 irányelv 6. cikke szerinti csomagolóanyag és csomagolási hulladék hasznosítására és újrafelhasználására vonatkozó célkitűzések rögzítése a Région flamande, a Région wallonne és a Région de Bruxelles-Capitale kizárólagos hatáskörébe tartozik.

- 6 Annak érdekében, hogy a 94/62 irányelvet koherens és egységes módon ültessék át és alkalmazzák, a három belga régió 1996. május 30-án együttműködési megállapodást kötött a csomagolási hulladékok keletkezésének megelőzéséről és kezeléséről (a továbbiakban: együttműködési megállapodás). Ezt a megállapodást mindhárom régióban a megfelelő jogalkotási aktussal hagyták jóvá, nevezetesen a Région wallonne-ban 1997. január 16-án rendeletben, a Région flamande-ban 1997. január 21-én rendeletben és a Région de Bruxelles-Capitale-ban 1997. január 24-én szabályrendeletben.

- 7 Az együttműködési megállapodás a csomagolásért és a csomagolás használatáért felelős gazdasági szereplők – ideértve az importőröket is, amennyiben a csomagolás Belgiumon kívül történik – számára előírja, hogy kötelesek visszavenni és újra felhasználni vagy hasznosítani az általuk piacra juttatott csomagolóanyagokból származó csomagolási hulladékot (6. cikk), akár saját maguk, akár harmadik személy

útján (7. cikk (1) bekezdése). A megállapodás Régióközi Csomagolóanyag-bizottság felállításáról is rendelkezik, amely jóváhagyja azon szervezeteket, amelyek vállalják, hogy az együttműködési megállapodásban foglalt kötelezettségeket a csomagolt árut piacra juttató vállalatok helyett teljesítik (az együttműködési megállapodás V. fejezete).

- 8 Az együttműködési megállapodás 3. cikkének (2) bekezdése, a tömegük százalékos arányában, meghatározza a csomagolási hulladék újrafelhasználásának és hasznosításának minimális célkitűzését. Ezeket a százalékos arányokat a gazdasági szereplőknek mindhárom régióban el kell érniük, mind a háztartási, mind az ipari csomagolási hulladék tekintetében. A százalékos arányok általában magasabbak, mint a 94/62 irányelvben előírtak.
- 9 Az együttműködési megállapodás 30. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben valamely csomagolásért felelős gazdasági szereplő vagy jóváhagyott szervezet nem teljesíti határidőn belül az újrafelhasználásra és hasznosításra vonatkozó százalékos arányokat, a Régióközi Csomagolóanyag-bizottság titkárságának tagjai minden, nem hasznosított csomagolóanyag-hulladék után, tonnánként 20 000 belga frank (BEF) (500 euró), minden, nem újrafelhasznált csomagolóanyag-hulladék után, tonnánként 30 000 BEF (750 euró) pénzbírságot szabhatnak ki.
- 10 Az együttműködési megállapodás 25. cikke (1) bekezdésének 3. pontja úgy rendelkezik, hogy a Régióközi Csomagolóanyag-bizottság döntéshozó szerve „megadja a szervezeteknek a jóváhagyást, felfüggeszti a jóváhagyást vagy visszavonja a szervezetektől a jóváhagyást, illetve a jóváhagyott szervezet képviselőinek meghallgatását követően, a köz érdekében, bármikor módosíthatja az engedélyben foglalt tevékenység gyakorlásának feltételeit”.
- 11 Az együttműködési megállapodást, amelyről a 94/62 irányelv 6. cikke (6) bekezdésének megfelelően 1996. július 13-án tájékoztatták a Bizottságot, a Bizottság 1999. szeptember 15-én megerősítette (a 94/62 irányelv 6. cikke (6) bekezdése alapján Belgium által közölt intézkedések megerősítéséről szóló 1999/652/EK határozat [HL L 257., 20. o.]).

- 12 2001. augusztus 1-jén a belga hatóságok az együttműködési megállapodás felülvizsgált tervezetéről tájékoztatták a Bizottságot (a továbbiakban: felülvizsgált együttműködési megállapodás).
- 13 E tervezet célja az volt, hogy a 2000 és 2003 közötti időszakra vonatkozóan megemelje az együttműködési megállapodás 3. cikkében az újrafelhasználásra és hasznosításra meghatározott százalékos arányokat.
- 14 A Belgium által közölt információk alapján és a tagállamokkal a 94/62 irányelv 21. cikkében felállított bizottság útján történő konzultációt követően a Bizottság 2003. január 29-én kelt, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikkének (6) bekezdése alapján Belgium által közölt intézkedés megerősítéséről szóló 2003/82/EK határozatában (HL L 31., 32. o., a továbbiakban: megtámadott határozat) a vele közölt intézkedést a következőkre tekintettel elfogadta:
- az összegyűjtött anyagoknak a Belga Királyság által meghatározott céloknak megfelelő hasznosítására és újrafeldolgozására megfelelő kapacitások állnak rendelkezésre;
 - az intézkedés nem okozza a belső piac torzulását;
 - az intézkedés nem akadályoz más tagállamokat abban, hogy eleget tegyenek az irányelv követelményeinek;
 - az intézkedés nem képezi önkényes megkülönböztetés eszközét;

- az intézkedés nem képezi a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozását (a megtámadott határozat III. pontja).

- 15 A Bizottság azonban felhívta a figyelmet arra, hogy a begyűjtött üvegüzalék piacának telítettségére vonatkozó jelzést jelentettek be. Ezért felhívta a Belga Királyságot, hogy alaposan vizsgálja meg az üveg piacát, és bizonyosodjon meg arról, hogy a belgiumi begyűjtés nem haladja meg a piac kapacitását.
- 16 A felperes belga jog szerinti nonprofit egyesület, amely a Régióközi Csomagolóanyag-bizottság 1998. december 23-án kelt, S-C-99/31116. sz., a FOST Plus nonprofit egyesület csomagolóanyag-hulladékért felelős szervezetként történő jóváhagyásáról szóló határozata (*Moniteur belge*, 1999. március 27., 10048. o.; a továbbiakban: jóváhagyó határozat) alapján engedéllyel rendelkezik a háztartási hulladék együttműködési megállapodás szerinti gyűjtésére, újrafelhasználására és hasznosítására. A szervezet a tagjai számára vállalja a háztartási csomagolóanyag-hulladékokra vonatkozó, őket terhelő visszavételi kötelezettség teljesítését, és ennek érdekében megtesz minden szükséges intézkedést, hogy elérje az együttműködési megállapodás által előírt hasznosítási százalékarányokat.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 17 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2003. április 28-án benyújtott keresetlevelével felperes a jelen keresetet terjesztette elő.
- 18 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2003. július 10-én benyújtott külön beadványban, az alperes az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 114. cikke 1. §-ára alapozott elfogadhatatlansági kifogást terjesztett elő. A felperes az elfogadhatatlansági kifogásra vonatkozó észrevételeit 2003. október 6-án nyújtotta be. Az Elsőfokú

Bíróság felhívta a feleket, hogy nyújtsanak be egyes dokumentumokat, és válaszoljanak az alperes által előterjesztett elfogadhatatlansági kifogással kapcsolatos kérdésekre. A felek a megadott határidőn belül benyújtották a kért dokumentumokat, és válaszoltak a kérdésekre.

19 A felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- semmisítse meg a megtámadott határozat 1. cikkét;
- kötelezze az alperest a költségek viselésére.

20 Az alperes azt kéri hogy Elsőfokú Bíróság:

- a keresetet – mint elfogadhatatlant – utasítsa el;
- kötelezze a felperest a költségek viselésére.

A jogkérdésről

21 Az eljárási szabályzat 114. cikke 1. §-ának értelmében, amennyiben valamely fél ezt kéri, az Elsőfokú Bíróság az ügy érdemét nem érintve dönthet az elfogadhatóságról. Ugyanezen cikk 3. §-ának megfelelően, ha az Elsőfokú Bíróság másként nem határoz, az eljárás a továbbiakban szóbeli. Jelen esetben az Elsőfokú Bíróság az ügy iratai, a benyújtott dokumentumok, valamint a felek által a kérdésekre adott válaszok vizsgálata alapján úgy ítélte meg, hogy az alperes által benyújtott kérelemről való döntéshez az eljárás szóbeli szakaszának lefolytatása nélkül is elegendő információ áll rendelkezésére.

A felek érvei

- 22 Az alperes azt hangsúlyozza, hogy a kereset elfogadhatatlan, mivel a megtámadott határozat a felperest személyében nem érinti.
- 23 A felperes úgy véli, hogy keresete elfogadható, mivel egyfelől, véleménye szerint őt a megtámadott határozat közvetlenül és személyében érinti (a Bíróság 16/62. és 17/62. sz., Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes és társai kontra Tanács ügyben 1962. december 14-én hozott ítélete [EBHT 1962., 901. o.], valamint a 25/62. sz., Plaumann kontra Bizottság ügyben 1963. július 15-én hozott ítélete [EBHT 1964., 197. o.]), másfelől másodlagosan, nem rendelkezik más, a megtámadott határozat elleni hatékony jogorvoslattal.
- 24 Azzal a kérdéssel kapcsolatosan, hogy a megtámadott határozat közvetlenül érinti-e, a felperes arra hivatkozott, hogy semmi kétség nem fér ahhoz, hogy a belga hatóságok a Bizottság által elfogadott, felülvizsgált együttműködési megállapodást végre kívánják hajtani. A felperes szerint a belga hatóságok fenti szándéka látható az 1999/652. sz. határozattal jóváhagyott első együttműködési megállapodás végrehajtásából, a megtámadott határozat előkészítő munkálataiból és az ennek érdekében a Région wallonne és a Région flamande között kötött elvi megállapodásból.
- 25 Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a megtámadott határozat őt személyében érinti-e, a felperes lényegében őt érvre hivatkozott, amelyek igazolják bizonyos különleges minőségét, valamint minden más személytől eltérő sajátos helyzetét.

- 26 Először, a felperes azt állítja, hogy ő az egyetlen olyan szervezet, amely más, arra kötelezettek helyett és számlájára végezhető, háztartásicsomagolóanyag-hulladék összegyűjtésére, újrafelhasználására és kezelésére vonatkozó engedélyt kapott. Ezenfelül az engedély csak rá, és nem más lehetséges, csomagolóanyagért felelős személyekre állapít meg, egyrészt különböző kötelezettségeket, többek között a költségek elszámolását, a hulladék begyűjtését, a pályázati eljárás alkalmazását, másrészt a tagok felvételével kapcsolatos feltételeket, a kötelező biztosítás és biztosítékok nyújtásának követelményét. A felperes ezért úgy véli, hogy az engedély és az azzal kapcsolatos kötelezettségek bizonyítják, hogy más, lehetséges csomagolóanyag-kezelőhöz képest különleges minőséggel rendelkezik.
- 27 A felperes e tekintetben arra emlékeztet, hogy még ha azt feltételezzük is, hogy a megtámadott határozatnak más, lehetséges csomagolóanyag-kezelőkre is kiterjedő, általános hatálya van, ez a tény még nem zárja ki azt, hogy annak, őt érintően, eltérő hatálya lehessen (lásd az Elsőfokú Bíróság T-13/99. sz., Pfizer Animal Health kontra Tanács ügyben 2002. szeptember 11-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3305. o.] 84. pontját és az ott idézett ítélkezési gyakorlatot).
- 28 Másodszor, a felperes azt állítja, hogy ténylegesen ő lenne az egyetlen vállalkozás, amelynek pénzbírságot kellene fizetnie a megtámadott határozat elfogadását követően a Belga Királyság által meghatározott új normák megsértése esetén.
- 29 E tekintetben emlékeztet arra, hogy az együttműködési megállapodás 30. cikkének (2) bekezdése értelmében tonnánként 20 000 BEF (500 euró) vagy 30 000 BEF (750 euró) pénzbírságot szabhatnak ki vele szemben, minden, az együttműködési megállapodásban meghatározott határidőn belül nem hasznosított, vagy nem újrafelhasznált csomagolóanyag-hulladék után.
- 30 Tekintettel arra, hogy a felperes szerint, a Belgiumban rendelkezésre álló hasznosítási kapacitások nem teszik lehetővé a jogalkotó által előírt új százalé-

arányok elérését, és arra, hogy a háztartási hulladékok terén piaci részesedése eléri a 93%-ot, úgy véli, hogy az illetékes hatóságoknak egyszerűbb a kiszabható pénzbírság csaknem teljes összegét tőle követelni, mint azokat a vállalatokat megkeresni, amelyek saját maguk próbálják a hasznosításra vagy újrafelhasználásra vonatkozó kötelezettségeket teljesíteni. Következésképpen a felperes úgy véli, hogy ténylegesen ő az egyetlen vállalkozás, amelyik pénzbírságra számíthat, ez pedig, önmagában, személyében kellőképpen érintetté teszi.

- 31 Ráadásul, a felperes hangsúlyozza, hogy eltérően azoktól az lehetséges vállalkozásoktól, amelyek saját felelősségükre vállalják a csomagolóanyag kezelését, és amelyek számára ez a tevékenység csak járulékos jellegű, számára a csomagolóanyag-hulladék hasznosítása jelenti a fő tevékenységet. Ezért a felperesnek az a véleménye, hogy a megtámadott határozat gazdasági és pénzügyi hatásai rá nézve sokkal súlyosabbak lesznek, mint bármely más háztartásicsomagolóanyag-kezelő esetében. Az ilyen különleges gazdasági és pénzügyi helyzet megkülönbözteti őt más háztartásicsomagolóanyag-hulladék-kezelőktől, és ez az ítélkezési gyakorlat által is figyelembe vett körülményt jelent, különösen a Bíróság 294/83. sz., *Les Verts kontra Parlament* ügyben 1986. április 23-án hozott ítéletében (EBHT 1986., 1339. o.) és a C-309/89. sz., *Codorniu kontra Tanács* ügyben 1994. május 18-án hozott ítéletében (EBHT 1994., I-1853. o.).
- 32 Harmadszor, a felperes úgy vélekedik, hogy a megtámadott határozat elfogadása az ő kötelezettségeinek és az őrá vonatkozó adatoknak a figyelembevételével történt, ami őt személyében különösen érintetté teszi.
- 33 Ezzel kapcsolatban a felperes aláhúzza, hogy a megtámadott határozat meghozatalának egyik lényeges és döntő jelentőségű indoka az üveg újrafelhasználására vonatkozó nyilvános pályázati felhívások kiírása volt (a megtámadott határozat II. fejezetének b) pontja). Márpedig ezeket a nyilvános pályázati felhívásokat csak ő valósíthatja meg, és neki kell megvalósítania, amint ez a megtámadott határozat jóváhagyási eljárása során a belga hatóságoknak a Bizottság kérdéseire adott válaszából következik. Ráadásul, a felperes úgy véli, hogy még ha lennének is más, háztartásicsomagolóanyag-hulladékkal foglalkozó csomagolóanyag-kezelők, ezek olyan személyek vagy vállalkozások amelyek, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési

szerződések odaítélésére vonatkozó európai irányelveknek megfelelően nem minősülnek „ajánlatkérőnek”, nem kötelesek ilyen nyilvános pályázati felhívást kiírni, hacsak más módon – mint ahogyan ez az eset a felperes engedélye értelmében – nem kötelesek erre.

34 A felperes emellett úgy véli, hogy a megtámadott határozat elfogadása során különlegesen figyelemmel voltak rá. E tekintetben több dokumentumkivonatra hivatkozik, amelyekből kiderül, hogy különböző belga jogalkotó szervek a háztartáscsomagolóanyag-hulladék vonatkozásában csak öt vették számításba. Ezenfelül azon bizottsági dokumentumok teljes körű vizsgálatából, amelyekhez hozzá tudott jutni, véleménye szerint kiderül, hogy a Bizottság csak rá vonatkozóan végzett adatgyűjtést.

35 Negyedszer, a felperes úgy vélekedik, hogy mivel a Bizottságnak tudomása volt az ő sajátos helyzetéről, be kellett volna vonnia a megtámadott határozat jóváhagyási eljárásába. A felperes szerint, amikor a Bizottság a 94/62 irányelv 6. cikkének (6) bekezdése alapján jár el, nem hagyatkozhat kizárólag a tagállamoktól szerzett információkra. A Bizottságnak – még ha ezt a 94/62 irányelv kifejezetten nem is írja elő – a gondos ügyintézés általános keretében bizonyos körülmények között a legnagyobb érintett vállalkozásoknak legalább a véleményét ki kellett volna kérnie arról, hogy azok az információk, amelyekre a határozatát alapozza, megfelelnek-e a valóságnak. A felperes felhívja a figyelmet arra, hogy jelen esetben ez nem történt meg, noha a Bizottság által gyűjtött információk kizárólag tőle származtak, ami véleménye szerint azt mutatja, hogy a Bizottság őt ténylegesen különleges vállalkozásként kezeli, és hogy az eljárásban így személyében érintett.

36 Ezenkívül a Bizottság 2002. május 15-én kelt levelére a Belga Királyság által adott válasz első oldalából, különösen pedig az oldal első lábjegyzetéből kiderül, hogy a felülvizsgált együttműködési megállapodásról szóló tájékoztatás kapcsán a Belga Királyság által közölt, a háztartáscsomagolóanyag-hulladéokra vonatkozó adatok bizonyos része a felperestől származik.

- 37 Így, a felperes szerint, a Bizottság tisztában volt azzal, hogy neki, mint „kulcs-szereplőnek” módjában áll lényeges információkat szolgáltatni, de ennek ellenére a Bizottság őt nem kérdezte meg. Ennek következtében, a felperes véleménye szerint, biztosítani kell számára a lehetőséget, hogy keresettel lépjen fel.
- 38 Végül, ötödször, a felperes szerint személyes érintettségét alapozza meg a határozat ellen a Bizottsághoz 2003. június 10-én benyújtott panasza is. E panaszban a felperes azt állította, hogy a Bizottság és a tagállamok a határozat meghozatala során több hibát is elkövettek, aminek következtében a határozat ellentétes különösen a 94/62 irányelvvel.
- 39 A hatékony jogorvoslat hiányával kapcsolatban a felperes úgy véli, hogy a hatékony jogorvoslat megléte mérlegelési szempont az EK 230. cikk negyedik bekezdésének alkalmazása tekintetében, és hogy jelen esetben számára nem áll rendelkezésre ilyen, hatékony jogorvoslat.
- 40 A hatékony jogorvoslat megléte szükségességének alátámasztására a felperes hivatkozik az Elsőfokú Bíróság T-177/01. sz., Jégo Quéré kontra Bizottság ügyben 2002. május 3-án kelt ítéletére (EBHT 2002., II-2365. o.), és meglepetését fejezi ki a Bíróság által a C-50/00. P. sz., Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ítéletben (EBHT 2002., I-6677. o.) alkalmazott elutasítási ok kapcsán, tekintettel a Bíróság ítélkezési gyakorlatában a múltban jelentkező alapvető változásokra (a Bíróság C-10/89. sz., HAG GF ügyben 1990. október 17-én hozott ítélete [EBHT 1990., I-3711. o.] és a C-267/91. és C-268/91. sz., Keck és Mithouard ügyben 1993. november 24-én hozott ítélete [EBHT 1993., I-6097. o.]). Hivatkozik emellett az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződés tervezetére is, amelyből véleménye szerint kitérünk az európai politikai vezetők azon akarata, hogy a jelenlegi EK 230. cikk negyedik bekezdésének hatályát kiszélesítsék, ez pedig iránymutatásként kell szolgáljon az Elsőfokú Bíróság számára az EK 230. cikk negyedik bekezdésének értelmezésekor.

41 A hatékony jogorvoslat hiánya a felperes szerint jelen esetben abból adódik, hogy a belga jogrendszerben az együttműködési megállapodásokat megerősítő jogalkotási aktusokat csak a belga Cour d'arbitrage (döntőbíróóság) előtt lehet megtámadni, tehát csak az egyenlőség elvének, a hatáskörmegosztás szabályainak és a belga alkotmány II. címében meghatározott szabályoknak a sérelme esetén.

42 Következésképpen a felperes úgy véli, hogy a belga jog alapján nem áll rendelkezésére olyan jogorvoslati eszköz, amellyel az európai jog esetleges megsértése esetén elérhetné akár az együttműködési megállapodást átültető régiós jogalkotási aktusnak, akár magának a megtámadott határozatnak a megsemmisítését. A megtámadott határozat érvényességét tehát csak akkor vitathatná, ha a csomagolási hulladék hasznosítására vonatkozó új százalékarányokat megállapító regionális törvényhozási rendelkezések megsértése miatt kiszabott pénzbírság vitatása miatt idéznék bíróság elé. Ezenkívül csak a Cour de cassation belge (belga semmítőszék), jelen esetben a legfelsőbb bírói fórum lenne köteles arra, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérdést terjesszen a Bíróság elé. Márpedig, ez azt jelenti, hogy legalább öt évnek kellene eltelnie, amely időszak alatt a felperes továbbra is ki lenne téve a pénzbírságnak és a hasznosítás százalékarányával kapcsolatos jogbizonytalanságnak. Így a felperes úgy véli, hogy ez a helyzet ellentétes a hatékony bírói jogvédelem követelményével.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

43 Az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében, „bármely természetes vagy jogi személy [...] indíthat eljárást a neki címzett határozat vagy az olyan határozat ellen, amelyet ugyan rendeletként vagy egy másik személyhez címzett határozatként hoztak, de őt közvetlenül és személyében érinti”.

- 44 A felperes a megtámadott határozat 1. cikkének megsemmisítését szeretné elérni, amely jóváhagyja a Belga Királyságnak a csomagolóanyag-hulladék újrafelhasználására és hasznosítására vonatkozó, a 94/62 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott céloknál szigorúbb százalékarányt meghatározó intézkedését.
- 45 A 94/62 irányelv, amelynek célja, hogy harmonizálja a csomagolással és csomagolási hulladékkal való gazdálkodásra vonatkozó nemzeti intézkedéseket, a tagállamok mindegyikéhez szól annak érdekében, hogy az arra hatáskörrel rendelkező szerv minden érintett gazdasági szereplőre vonatkozó, általános hatályú jogi aktusokat fogadjon el. Az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában arra kötelezi a tagállamokat, hogy a csomagolási hulladéknak legalább 50 és legfeljebb 65 tömegszázalékát 2001. június 30. előtt hasznosítani kell, és ezen az általános célkitűzésen belül és ugyanezzel a határidővel a csomagolási hulladékban található csomagolóanyagoknak legalább 25 és legfeljebb 45 tömegszázalékát szükséges újrafeldolgozni, úgy hogy az egyes csomagolóanyagokra vonatkoztatva az újrafeldolgozott anyag mennyisége legalább 15 tömegszázalékot érjen el. Az irányelv tehát elvont és objektív módon meghatározza a csomagolás és csomagolási hulladék hasznosításának általános rendszerét.
- 46 Ezen irányelv 6. cikke (6) bekezdésének értelmében a Bizottság jóváhagyhatja a valamely tagállam által a környezetvédelem magasabb szintje érdekében hozott intézkedéseket, feltéve hogy a tagállam vonatkozó intézkedései nem okozzák a belső piac torzulását, nem akadályoznak más tagállamokat abban, hogy eleget tegyenek ezen irányelv követelményeinek, nem képezik önkényes megkülönböztetés eszközét vagy a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozását.
- 47 A Bizottságnak a 94/62 irányelv 6. cikkének (6) bekezdése alapján hozott jóváhagyó határozatait, amelyek kivételt engednek az általános szabály alól, az irányelv általános rendelkezései közé tartoznak, tekintettel arra, hogy absztrakt módon szólnak személyek meghatározatlan csoportjaihoz, és objektív módon meghatározott esetekre vonatkoznak (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-213/91. sz., Abertal és társai kontra Bizottság ügyben 1993. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 1993., I-3177. o.] 19. pontját, az Elsőfokú Bíróság T-268/99. sz., Fédération nationale d'agriculture biologique des régions de France és társai kontra Tanács ügyben 2000.

július 11-én hozott végzésének [EBHT 2000., II-2893. o.] 37. és 38. pontját, amelyet a Bíróság C-345/00. P. sz. Fédération nationale d'agriculture biologique des régions de France és társai kontra Tanács ügyben 2001. május 10-én hozott végzésében [EBHT 2001., I-3811. o.] megerősített, az Elsőfokú Bíróság T-264/03. R. sz., Schmoldt és társai kontra Bizottság ügyben 2003. november 28-án hozott végzésének [EBHT 2003., II-5089. o.] 64. pontját). Következésképpen a megtámadott határozatot általános hatályú jogi aktusnak kell tekinteni.

48 Fontos azonban annak vizsgálata is, hogy a megtámadott határozat általános hatálya ellenére a felperest nem lehet-e mégis olyannak tekinteni, akit a megtámadott rendelkezés közvetlenül és személyében érint. Az állandó ítélkezési gyakorlat alapján ugyanis valamely rendelkezés általános hatálya nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy az bizonyos érdekelt gazdasági szereplőket közvetlenül és személyükben érintsen (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-358/89. sz., Extramet Industrie kontra Tanács ügyben 1991. május 16-án hozott ítéletének [EBHT 1991., I-2501. o.] 13. és 14. pontját; a fenti 31. pontban hivatkozott Codorniu kontra Tanács ítélet 19. pontját; a C-451/98. sz., Antillean Rice Mills kontra Tanács ügyben 2001. november 22-én hozott ítélet [EBHT 2001., I-8949. o.] 46. pontját; az Elsőfokú Bíróság T-43/98. sz., Emesa Sugar kontra Tanács ügyben 2001. december 6-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-3519. o.] 47. pontját).

49 Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy vajon a felperes az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján személyében érintettnek minősül-e, arra kell emlékeztetnünk, hogy a fenti 23. pontban hivatkozott Plaumann kontra Bizottság ítélet óta folyamatosan ismételt ítélkezési gyakorlat szerint, bármely természetes vagy jogi személy csak abban az esetben állíthatja, hogy őt az olyan aktus, amelynek nem címzettje, személyében érinti, ha a szóban forgó aktus őt valamely sajátos jellemzője vagy őt mindenki mástól megkülönböztető helyzete alapján érinti, és oly módon egyéníti, mintha az aktusnak maga is címzettje volna (a Bíróság C-263/02. P. sz., Bizottság kontra Jégo-Quéré ügyben 2004. április 1-jén hozott ítéletének [EBHT 2004., I-3425. o.] 45. pontja).

50 A felperes e tekintetben először is azt állítja, hogy ő az egyetlen engedéllyel rendelkező szervezet a háztartási csomagolási hulladék hasznosítására, és hogy ezen engedély értelmében ő az egyetlen, akire különböző kötelezettségek vonatkoznak.

- 51 Ez a körülmény azonban a fenti 49. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében nem vezet a felperes személyes érintettségének megállapításához. Ugyanis mivel a megtámadott határozat a 94/62 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése a) és b) pontjában a hasznosításra és újrafelhasználásra meghatározott célok meghaladását engedélyezi a Belga Királyság számára, amely pedig minden csomagolóanyagra és csomagolóanyag-hulladékra vonatkozik, a határozat nem érinti különösen azokat a csomagolóanyag-hulladék-kezelő vállalkozásokat, amelyek korábban a belga hatóságoktól e tevékenységre engedélyt kaptak.
- 52 A megtámadott határozat a felperest csak mint a csomagolóanyag szektorban tevékenykedő gazdasági szereplőt érinti, csakúgy mint bármely más gazdasági szereplőt, aki akár jelenleg, akár potenciálisan ugyanilyen helyzetben van (lásd ebben az értelemben a fenti 47. pontban idézett Abertal és társai kontra Bizottság ítélet 20. pontját és az Elsőfokú Bíróság T-45/02. sz., DOW AgroSciences kontra Parlament és Tanács ügyben 2003. május 6-án hozott végzésének [EBHT 2003., II-1973. o.] 43. pontját).
- 53 Másodsorban, a felperes lényegében úgy ítéli meg, hogy a megtámadott határozat folyományaként ténylegesen ő az egyetlen vállalkozás, amelynek jelentős bírságot kell majd fizetnie.
- 54 E tekintetben mindenekelőtt azt kell megjegyezni, hogy az együttműködési megállapodás 30. cikkének (2) bekezdése csak lehetőségként rendelkezik a pénzbírság kiszabásáról, és ez minden olyan csomagolóanyag-kezelőre vagy engedéllyel rendelkező vállalkozásra vonatkozik, amely nem teljesíti határidőn belül az előírt százalékarányokat. Az együttműködési megállapodás 30. cikkének (2) bekezdésében előírt pénzbírságot tehát nem kizárólag a felperessel szemben alkalmazhatják, mint ahogyan ezt indirekt módon maga is elismerte, amikor arra hivatkozott, hogy „a pénzbírság hatása (rá nézve) egészen más, mint egy lehetséges másik csomagolóanyag-hulladék-kezelő esetében”.

55 Továbbá az a tény, hogy a felperesnek nagy a piaci részesedése a háztartási csomagolóanyagok piacán, hogy fő tevékenysége a háztartáscsomagolóanyag-hulladék összegyűjtése és hasznosítása, illetve hogy mindezek alapján számára az esetleges pénzbírság valószínűsége és összege magasabb lenne, mint más piaci szereplők számára, nem bizonyítja, hogy a felperest a megtámadott határozat személyében érinti. Az ítélkezési gyakorlat alapján ugyanis, ha valamely vitatott rendelkezés miatt a felperesre állítása szerint háruló hátrányos gazdasági következmények, még ha a jogi aktus elfogadója ezekkel tisztában is volt, önmagában még nem elegendőek ahhoz, hogy őt általános hatályú jogi aktus tekintetében egyénítsék (lásd ebben az értelemben a Bíróság elnöke C-300/00. P. (R) sz., Federación de Cofradías de Pescadores de Guipúzcoa és társai kontra Tanács ügyben 2000. október 12-én hozott végzésének [EBHT 2000., I-8797. o.] 39. és 41. pontját). Ezenkívül az ítélkezési gyakorlat szerint az a tény, hogy valamely általános hatályú jogi aktusnak eltérő konkrét hatásai lehetnek az érintett jogalanyokra, még nem különbözteti meg őket a többi érintett gazdasági szereplőtől, amennyiben a jogi aktus alkalmazása objektív módon meghatározott tényállás alapján történik (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-409/96. P. sz., Svergies Betodlares és Henrikson kontra Bizottság ügyben 1997. december 18-án hozott végzésének [EBHT 1997., I-7531. o.] 37. pontját és az Elsőfokú Bíróság T-39/98. sz., Sadam Zuccherifici és társai kontra Tanács ügyben 1998. december 8-án hozott végzésének [EBHT 1998., II-4207. o.] 22. pontját, amely végzést a Bíróság C-41/99. P. sz., Sadam Zuccherifici és társai kontra Tanács ügyben 2001. május 31-én hozott ítélete [EBHT 2001., I-4239. o.] megerősített). Vagyis, ahogy a fenti 47. pontban kiemelésre került, a megtámadott határozat általános hatályú, mivel absztrakt módon szól meghatározatlan címzettekhez, és objektív módon meghatározott esetekre vonatkozik.

56 Végül amennyiben a felperes annak bizonyítékeként, hogy a Bíróság a személyes érintettség értékelésekor figyelembe vette a gazdasági és pénzügyi kritériumokat, a fenti 31. pontban hivatkozott Les Verts kontra Parlament és Codorniu kontra Tanács ügyekre hivatkozik, hangsúlyoznunk kell, hogy a jelen ügy kontextusa eltér az ezen ítéletek meghozatalához vezető két ügy kontextusától.

57 Így a fenti 31. pontban hivatkozott Codorniu kontra Tanács üggyől eltérően, amelyben általános hatályú rendelkezés miatt a felperes társaság nem használhatta a bejegyzett és régóta használt védjegyét, jelen esetben a felperesnek adott engedély csak felhatalmazást jelent számára, hogy a háztartáscsomagolóanyag-kezelők helyett ellássa a régiók jogalkotási aktusaiban előírt, csomagolóanyag-hulladéokra vonatkozó hasznosítási kötelezettséget (az együttműködési megállapodás 1. cikkének

22. pontja). Ezenkívül az engedély, amelyet 1999. január 1-jétől kezdődő öt évre állítottak ki (az együttműködési megállapodás 10. cikkének (4) bekezdése és az engedélyt megadó határozat 24. cikke), és amely mind a felperesre, mind más csomagolóanyag-kezelőkre meghatározott kötelezettségeket ró, nem biztosít jogot speciális hasznosítási arány alkalmazására. Az együttműködési megállapodás 25. cikke (1) bekezdésének 3. pontja ugyanis kimondja, hogy a Régióközi Csomagolóanyag-bizottság közérdekből bármikor módosíthatja az engedélyben foglalt tevékenység gyakorlásának feltételeit. Következésképpen a felperes helyzete eltér a fenti 31. pontban hivatkozott Codorniu kontra Tanács ügy felperesének helyzetétől, így a felperes nem hivatkozhat erre az ítélkezési gyakorlatra.

58 A jelen ügy körülményei a fenti 31. pontban hivatkozott Les Verts kontra Parlament ítélethez vezető körülményektől is eltérnek. Az ügyben szereplő felek és intézmények helyzetének alapvető különbözőségén túl, az Elsőfokú Bíróság felhívja a figyelmet arra, hogy a megtámadott határozat tekintetében a felperes és más csomagolóanyag-kezelők helyzete nem különbözik. A Les Verts ügyben ugyanis bizonyos politikai csoportok részt vettek az Európai Parlament olyan határozatának meghozatalában, amely egyszerre vonatkozott a nekik fenntartott, illetve olyan – velük versengő – csoportokkal szembeni bánásmódra, amelyeknek nem volt képviselte a Parlamentben. A feltételezés szerint, ők azonosíthatók, így személyesen érintettek voltak, ezáltal nagyobb jogi védelmet élveztek, mint a nem képviselt, rivális politikai csoportok (a fenti 31. pontban hivatkozott Les Verts kontra Parlament ítélet 36. pontja). Ezzel ellentétben, a jelen esetben sem a többi csomagolóanyag-kezelő, sem a felperes (lásd a lenti 63. és azt követő pontokat) nem vett részt a mind a nekik, mind a felperesnek fenntartott bánásmódra vonatkozó határozat meghozatalában. Következésképpen, jelen esetben a többi csomagolóanyag-kezelő nem részesül nagyobb bírói jogvédelemben, mint a felperes. Így a felperes ezt az ítéletet nem hívhatja segítségül annak alátámasztására, hogy a megtámadott határozat őt személyében érinti.

59 Harmadszor, személyes érintettségét bizonyítandó, a felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság a megtámadott határozatot olyan nyilvános pályázatokra alapozta, amelyeket csak a felperes vitelez ki, illetve a háztartási hulladékokra vonatkozó olyan adatokra, amelyek a felperestől származtak, és kizárólag rá vonatkoztak.

- 60 Az Elsőfokú Bíróság e tekintetben először is megjegyzi, hogy a Bizottság a vele közölt intézkedések megfelelő jellegének megítéléséhez a megtámadott határozatban ténylegesen figyelembe vette a nyilvános pályázatok létét (a megtámadott határozat II. fejezetének a) és b) pontja), másrészt, a jóváhagyó határozat értelmében a felperesnek pályázati eljárás útján kell odaítélnie az újrahasznosítási szerződéseket (a jóváhagyó határozat 8–11. pontja). Ezenkívül úgy tűnik, hogy a felperes adatait a Bizottság figyelembe vette a megtámadott határozat elfogadása során.
- 61 Az ítélkezési gyakorlat értelmében azonban az a tény, hogy a Bizottság a határozatát a felperes saját, meglévő kötelezettségeire és a rá vonatkozó adatokra alapította, csak abban az esetben elegendő ahhoz, hogy őt egyénítse, ha a helyzetének figyelembevétele a vonatkozó szabályokból adódó követelmény. Ez az eset állna fenn egyfelől akkor, ha a Bizottságnak a speciális szabályok alapján tekintettel kellene lennie a meghozandó határozat bizonyos személyekre gyakorolt hatásaira oly módon, hogy e körülmény ez utóbbiakat egyéníthetné (lásd ebben az értelemben a Bíróság 11/82. sz., Piraiki-Patraiki és társai kontra Bizottság ügyben 1985. január 17-én hozott ítéletének [EBHT 1985., 207. o.] 21. és 28–31. pontját; a C-152/88. sz., Sofrimport kontra Bizottság ügyben 1990. június 26-án hozott ítéletének [EBHT 1990., I-2477. o.] 11. pontját; a C-390/95. P. sz., Antillean Rice Mills és társai kontra Bizottság ügyben 1999. február 11-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-769. o.] 25–28. pontját; az Elsőfokú Bíróság T-480/93. és T-483/93. sz., Antillean Rice Mills és társai kontra Bizottság ügyekben 1995. szeptember 14-én hozott ítéletének [EBHT 1995., II-2305. o.] 67. pontját és a T-47/00. sz., Rica Foods kontra Bizottság ügyben 2002. január 17-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-113. o.] 41. pontját). Ez az eset állna fenn másfelől, ha vonatkozó szabályok jogot biztosítanak az érdekeltnek a pert megelőző eljárásban való részvételre (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-74/97. és T-75/97. sz., Büchel kontra Tanács és Bizottság ügyben 2000. szeptember 26-án hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3067. o.] 58. pontját).
- 62 Azzal kapcsolatban, hogy létezik-e olyan speciális helyzet, amelyet a megtámadott határozat meghozatalakor figyelembe kellett volna venni, az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a 94/62 irányelv 6. cikkének (6) bekezdése egyrészt a tagállamok számára írja elő, hogy amennyiben az irányelv (1) bekezdése a) és b) pontjában meghatározott céloknál a környezetvédelem magasabb szintjét szeretnék biztosítani, akkor erről a Bizottságot értesítsék, másrészt a Bizottság számára, hogy hagyja jóvá ezeket az intézkedéseket, miután a tagállamok összességével együttműködésben ellenőrizte, hogy a kérelmező tagállamok rendelkeznek az ehhez megfelelő

hasznosítási és újrafeldolgozási kapacitásokkal, és az intézkedések nem okozzák a belső piac torzulását, nem akadályoznak más tagállamokat abban, hogy eleget tegyenek az irányelv követelményeinek, és nem képezik sem a tagállamok közötti önkényes megkülönböztetés eszközét, sem a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozását.

- 63 A Bizottság fenti ellenőrzési kötelezettsége csak tagállami, illetve államközi szinten teszi szükségessé a csomagolóanyag-hulladék újrafelhasználására és hasznosítására vonatkozó adatok összességének figyelembevételét, nem pedig egyes, háztartási-csomagolóanyag-hulladék újrafelhasználásával és hasznosításával foglalkozó vállalkozások speciális helyzetére vonatkozóan. A 94/62 irányelv 6. cikkének (6) bekezdése egyébként egyértelműen kimondja, hogy az ellenőrzés a tagállamokkal együttműködésben történik. Ebből következik, hogy a Bizottságnak nem feladata, hogy a piaci szereplők, sőt, külön egyes piaci szereplők véleményét közvetlenül kikérje.
- 64 Meg kell állapítani, hogy a 94/62 irányelv 6. cikkének (6) bekezdése nem kötelezi a Bizottságot arra, hogy amikor az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése a) és b) pontjában meghatározott céloktól eltérő intézkedés elfogadásáról dönt, egyes, a felpereshez hasonló vállalkozások speciális helyzetét figyelembe vegye.
- 65 Másfelől, a 94/62 irányelvnek sem az értesítési eljárást, valamint a Bizottság és a tagállamok együttműködésének kereteit biztosító bizottság közreműködését szabályozó 16. és 21. cikke, sem a 94/62 irányelv más rendelkezései nem írnak elő ilyen kötelezettséget a Bizottság számára. Következésképpen a felperes nem állíthatja megalapozottan azt, hogy a megtámadott határozat elfogadása során a Bizottság köteles lett volna az ő sajátos helyzetét figyelembe venni.
- 66 Az eljárásban való részvétel jogával kapcsolatban a fentiekből következik, hogy semmilyen eljárási szabály nem írja elő az érintett vállalkozások eljárásban történő részvételét. Ezt egyébként mellesleg maga a felperes is elismerte, amikor előadta,

hogy még ha az irányelv kifejezetten nem is szabályozza a konzultációs kötelezettséget, az – a gondos ügyintézés kötelezettsége alapján – mindenképpen létezik.

- 67 Ráadásul a felperes mindenesetre nem bizonyította, hogy ténylegesen közvetlenül részt vett a Bizottság előtti eljárásban. Ebből következik, hogy – még ha adott esetben lenne is erre joga – akár a gondos ügyintézés kötelezettsége alapján, akár valamilyen speciális rendelkezés alapján, mint az antidömping ügyeknél, a felperes nem hivatkozhatna arra, mivel e jogát nem gyakorolta (a Bíróság 264/82. sz., Timex kontra Tanács és Bizottság ügyben 1985. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 1985. 849. o.] 13–16. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-161/94. sz., Sinochem Heilongjiang kontra Tanács ügyben 1996. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-695. o.] 47. pontja).
- 68 Következésképpen az, hogy a Bizottság a megtámadott határozat meghozatalakor figyelembe vette a felperesre vonatkozó adatokat és kötelezettségeket, még nem alkalmas a felperes egyénítésére.
- 69 Negyedszer, a felperes úgy véli, hogy mivel ő volt a Bizottság rendelkezésére bocsátott információk egyik forrása, és a gondos ügyintézés elvéből következően a Bizottságnak kötelessége a 94/62 irányelv 6. cikkének (6) bekezdésében előírt eljárás keretében a tagállamok által tudomására hozott információkat ellenőrizni, a Bizottságnak ki kellett volna kérnie az ő véleményét a tagállamok által szolgáltatott információk valóságtartalmára vonatkozóan. Ebből következően, a felperes úgy véli, hogy a megtámadott határozat őt ezen az alapon is személyében érinti.
- 70 E tekintetben – azon kívül, hogy jelen esetben a felperesnek nincs részvételi joga az eljárásban (lásd a fenti 66. pontot) – arra kell felhívni a figyelmet, hogy az ítélkezési gyakorlat alapján, hacsak nincs a tárgyra vonatkozó kifejezett rendelkezés, sem az általános hatályú jogi aktusok kidolgozásának folyamata, sem maguk az általános hatályú jogi aktusok mint olyanok, nem követelik meg a közösségi jog általános elvei

értelmében az érintett személyek részvételét az eljárásban, mivel az ő érdekeik képviseletét az e jogi aktusok elfogadására hivatott politikai szervek feladata ellátni (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-122/96. sz., *Federolio kontra Bizottság* ügyben 1997. szeptember 30-án hozott végzésének [EBHT 1997., II-1559. o.] 75. pontját, a T-109/97. sz., *Molkerei Großbraunshain és Bene Nahrungsmittel kontra Bizottság* ügyben 1998. szeptember 15-én hozott végzésének [EBHT 1998., II-3533. o.] 60. pontját, amelyet a Bíróság C-447/98. P. sz., *Molkerei Großbraunshain és Bene Nahrungsmittel kontra Bizottság* ügyben 2000. október 26-án hozott végzése [EBHT 2000., I-9097. o.] megerősített és a T-114/99. sz., *CSR Pampryl kontra Bizottság* ügyben 1999. november 9-én hozott végzésének [EBHT 1999., II-3331. o.] 50. pontját).

71 Jelen esetben a megtámadott határozat általános hatályú jogi aktus (lásd a fenti 47. pontot), a hivatkozott gondos ügyintézés kötelezettsége pedig általános jogelv. Márpedig, a fent hivatkozott ítélkezési gyakorlat alapján ez az elv nem teszi kötelezővé az érintett személyek bevonását az ilyen jogi aktus kidolgozásakor. Következésképpen a jogalkotó kifejezett rendelkezése hiányában a felperes a gondos ügyintézés elvéből nem vezethet le olyan eljárási jogosultságot, amely semmisség megállapítása iránti kereset benyújtásának alapjául szolgálhat.

72 Végül, ötödször, a felperes arra hivatkozik, hogy a panasz benyújtása is a személyes érintettségének fennállását igazolja. Az Elsőfokú Bíróság e tekintetben arra emlékeztet, hogy a panaszt 2003. június 10-én nyújtották be, tehát több mint négy hónappal a megtámadott határozat elfogadása után, sőt az EK 230. cikk ötödik bekezdése szerinti esetleges fellebbezési határidő lejártát követően. Emellett az ilyen érvelés logikáját követve az ilyen panaszt saját értéke szerint kell értékelni, mivel semmilyen kapcsolatban nincs a jelen bírósági eljárással. Ugyanis azon a tényen felül, hogy a panasz nem lehetett hatással a megtámadott határozat elfogadására, valamely határozat elfogadása után panasz előterjesztése a Bizottsághoz semmiben nem érinti a panaszos EK 230. cikk negyedik bekezdése szerinti panaszosi minőségét a határozat megsemmisítése iránti kereset benyújtásának keretében. Márpedig a pert megelőző eljárásban a panaszra vonatkozó szabályozás hiányában az elfogadhatóságnak az EK 230. cikk negyedik bekezdésében szabályozott feltételei függetlenek a felperes által a Bizottsághoz a megtámadott határozat elfogadása után benyújtott bármilyen panasztól. Következésképpen ez az érv teljességgel irreleváns.

- 73 A fentiekből az következik, hogy a felperes az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében nem tekinthető személyében érintettnek.
- 74 Meg kell azonban még vizsgálni, hogy e következtetést – mint azt a felperes állítja – nem kell-e megkérdőjelezni a hatékony bírói védelem követelménye okán.
- 75 Az Elsőfokú Bíróság e tekintetben kiemeli, ahogy azt a Bíróság a fenti 40. pontban idézett Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ítéletének 40. pontjában és a fenti 49. pontban idézett Bizottság kontra Jégo-Quéré ügyben hozott ítéletének 30. pontjában kimondta, hogy az EK-Szerződés egyrészt 230. és 241. cikkében, másrészt 234. cikkében a közösségi intézmények által elfogadott jogi aktusok jogszerűségének felülvizsgálata érdekében alkalmazható jogorvoslati lehetőségek és eljárások teljes rendszerét állította föl, és az ellenőrzést a közösségi bíróságra bízta (lásd még ebben az értelemben a fenti 31. pontban idézett Les Verts kontra Parlament ügyben hozott ítélet 23. pontját). Ebben a rendszerben azok a természetes és jogi személyek, akik az EK 230. cikk negyedik bekezdésében meghatározott elfogadhatósági feltételeknek alapján közvetlenül nem támadhatják meg az általános hatályú közösségi jogi aktusokat, lehetőséggel rendelkeznek arra, hogy – az esettől függően – az ilyen jogi aktusok érvénytelenségére incidens módon az EK 241. cikk értelmében hivatkozzanak a közösségi bíróság előtti eljárásban, vagy arra késztessek a nemzeti bíróságokat, amelyek nem rendelkeznek hatáskörrel az ilyen jogi aktusok érvénytelenségének megállapítására (a Bíróság 314/85. sz., Foto-Frost ügyben 1987. október 22-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 4199. o.] 20. pontja), hogy előzetes döntéshozatali eljárás keretében kérdést intézzenek a Bírósághoz.
- 76 Azon túl, hogy a Bíróság szerint a tagállamokra hárul a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot biztosító jogorvoslati lehetőségek és eljárások teljes rendszerének kialakítása (a fenti 40. pontban idézett Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ítélet 41. pontja és a fenti 49. pontban idézett Bizottság kontra Jégo-Quéré ügyben hozott ítélet 31. pontja), a Bíróság olyan értelemben is határozott, hogy megengedhetetlen az EK 230. cikkben meghatározott elfogadhatósági feltételek olyan értelmezése, amely szerint elfogadhatónak kell nyilvánítani a megsemmisítés iránti keresetet, ha a nemzeti eljárási szabályok konkrét vizsgálata után a közösségi bíróság megállapította, hogy azok nem teszik lehetővé, hogy valamely személy a vitatott közösségi jogi aktus érvényességét megkérdőjelező keresetet nyújtson be. A közösségi bírósághoz még akkor sem lehet közvetlenül megsemmisítés iránti keresetet benyújtani, ha a nemzeti eljárási szabályok vizsgálata

után ez utóbbi megállapítja, hogy azok nem teszik lehetővé e személyek számára, hogy keresetet nyújtsanak be valamely vitatott közösségi jogi aktus érvényességének megkérdőjelezése érdekében (a Bíróság C-258/02. P. sz., Bactria kontra Bizottság ügyben 2003. december 12-én hozott végzésének [EBHT 2003., I-15105. o.] 58. pontja). Az ilyen rendszerben ugyanis a közösségi bíróságnak minden konkrét esetben meg kellene vizsgálnia és értelmeznie kellene a nemzeti eljárási szabályokat, ami meghaladná a közösségi jogi aktusok jogszerűségének felülvizsgálata keretében meglévő hatáskörét (a fenti 40. pontban idézett Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ítélet 43. pontja és a fenti 49. pontban idézett Bizottság kontra Jégo-Quéré ügyben hozott ítélet 33. és 34. pontja).

- 77 Végül, mindenesetre az EK 230. cikk negyedik bekezdésében meghatározott személyes érintettség feltételére vonatkozóan a Bíróság egyértelműen kimondta (a fenti 40. pontban idézett Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ítélet 44. pontja és a fenti 49. pontban idézett Bizottság kontra Jégo-Quéré ügyben hozott ítélet 36. pontja), hogy igaz, hogy ezt a hatékony bírói jogvédelem elvének megfelelően kell értelmezni (lásd ebben az értelemben a Bíróság 222/84. sz. Johnston-ügyben 1986. május 15-én hozott ítéletének [EBHT 1986., 1651. o.] 18. pontját), figyelembe véve azokat a különböző körülményeket, amelyek alkalmasak arra, hogy a felperest egyénítsék, az ilyen értelmezés azonban nem vezethetne a Szerződésben kifejezetten előírt kérdéses feltétel mellőzéséhez a jelen ügyben, anélkül hogy ezzel ne lépnék túl a Szerződés által a közösségi bíróságoknak biztosított hatáskört.
- 78 Egyébként, ha elképzelhető is az általános hatályú közösségi jogi aktusok jogszerűsége felülvizsgálatának az eredeti Szerződésben meghatározott és elvi alapjaiban soha nem módosított rendszerétől eltérő rendszer, a Bíróság szerint – adott esetben az EUSz. 48. cikk szerint – a tagállamok feladata, hogy a hatályban lévő rendszert megreformálják (a fenti 40. pontban idézett Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ítélet 45. pontja).
- 79 A felperes meglepetését fejezi ki a Bíróság fenti indokkal történt elutasításán, mivel a Bíróság ítélkezési gyakorlatában a múltban radikális változások történtek. Ezenkívül úgy véli, hogy az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződés tervezetének iránymutatásként kell szolgálnia az EK 230. cikk negyedik bekezdésének értelmezéséhez.

- 80 Ami a Bíróság ítélkezési gyakorlatában bizonyos területeken a múltban bekövetkezett alapvető változásokat illeti, elegendő annak megállapítása, hogy jelen esetben ilyen változásra nem került sor, és az EK 225. cikk és a Bíróság alapokmánya értelmében az Elsőfokú Bíróság nem nyilatkozhat a Bíróság valamely határozatának megalapozottságáról.
- 81 Az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződéssel kapcsolatban arra kell felhívni a figyelmet, hogy ez a szerződés még nem lépett hatályba. Ebből következően az Elsőfokú Bíróságot nem kötik az e szerződésben foglaltak, illetve az európai politikai vezetőknek a szerződés alapjául szolgáló szándékai.
- 82 Következésképpen a felperes, figyelemmel a Bíróság ítélkezési gyakorlatára, nem hivatkozhat sikeresen arra, hogy amennyiben a megsemmisítés iránti keresetet elfogadhatatlannak nyilvánítanak, ez megfosztaná őt a jogorvoslat lehetőségétől.
- 83 A hatékony bírói jogvédelem követelménye tehát, figyelembe véve a Bíróság ítélkezési gyakorlatát is, nem alkalmas annak a következtetésnek a megkérdőjelezésére, amely szerint a felperes az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében személyében nem érintett. Mivel a felperes nem felel meg az elfogadhatóság EK 230. cikk negyedik bekezdésében meghatározott egyik feltételének, a jelen keresetet – mint elfogadhatatlant – el kell utasítani.

A költségekről

- 84 Az eljárási szabályzat 87. cikke 2. §-ának megfelelően a pervesztes felet kötelezni kell a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (harmadik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A keresetet – mint elfogadhatatlant – elutasítja.**
- 2) A felperes viseli a saját költségeit, valamint az alperes részéről felmerült költségeket.**

Kelt Luxembourgban, 2005. február 16-án.

H. Jung

hivatalvezető

J. Azizi

elnök